

Česká obchodní inspekce

inspektorát Ústecký a Liberecký se sídlem v Ústí nad Labem
pracoviště Liberec

nám. Dr. E. Beneše 585/26, 460 01 Liberec

Čj. ČOI/144007/16/2500/0944/PŘ/BL

Dne 7. 11. 2016

PŘÍKAZ

Toto rozhodnutí nabylo právní
moci dne 17. 11. 2016 a stalo se
vykonatelným dne 21. 12. 2016
Inspektorát ČOI v Liberci

Česká obchodní inspekce, zastoupená ředitelkou inspektorátu Ústeckého a Libereckého, se sídlem v Ústí nad Labem, **rozhodla** na základě ust. § 10 odst. 4 písm. a) zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách (**dále jen zákon o PHM**) a v souladu s ustanovením § 150 odst. 1 a 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění (**dále jen SŘ**),

takto:

Kontrolovaná společnost: **UNIPETROL RPA, s.r.o., 43670 Litvínov - Záluží 1, IČ: 27597075**, porušila ust. § 3 odst. 1 zákona o PHM tím, že v době kontroly **dne 20. 6. 2016** ve své provozovně: **Čerpací stanice PHM Benzina, Štefánikova ul., Železný Brod**, prodávala Bezolovnatý automobilový benzin **BA 95 Super (NATURAL 95)**, který nespĺňoval požadavky na jeho jakost a složení podle § 3 odst. 1 písm. a), přílohy č. 1 vyhlášky MPO č. 133/2010 Sb., o požadavcích na pohonné hmoty, o způsobu sledování a monitorování složení a jakosti pohonných hmot a o jejich evidenci (**dále jen vyhláška o PHM**), neboť neodpovídal ČSN EN 228 (2013) a nespĺňoval ukazatel jakosti dle přílohy č. 1 vyhlášky o PHM, když Oktanové číslo výzkumnou metodou (OČVM) bylo zjištěno **93,9** po korekci, namísto min. 94,6. Tím se kontrolovaná společnost dopustila správního deliktu podle ust. § 9 odst. 1 písm. b) zákona o PHM, a proto se jí

ukládá:

- I. Podle ust. § 9 odst. 10 písm. b) zákona o PHM **pokuta ve výši 150.000 Kč** (slovy: sto padesát tisíc korun českých).
- II. Podle ust. § 79 odst. 5 SŘ povinnost nahradit náklady řízení **paušální částkou ve výši 1.000 Kč** (slovy jeden tisíc korun českých).

Lhůta k zaplacení uložené pokuty a nákladů řízení je 30 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu. Úhrada pokuty se provádí na účet České obchodní inspekce u ČNB Praha 1, č. ú. 3754-829011/0710, **VS 1109442516**, KS 1148 (převodní příkaz), 1149 (poštovní poukázka). Úhrada nákladů řízení se provádí na účet České obchodní inspekce u ČNB Praha 1, číslo účtu 19-829011/0710, **VS 1109442516**, KS 0378 (převodní příkaz), 0379 (poštovní poukázka).

Odůvodnění

Dne 20. 6. 2016 provedli inspektoři České obchodní inspekce odběr vzorků motorové nafty a automobilového benzínu BA 95 Super u čerpací stanice pohonných hmot Benzina, Štefánikova ul., Železný Brod, kterou provozovala kontrolovaná společnost UNIPETROL RPA, s.r.o.

Laboratorními zkouškami, provedenými akreditovanou zkušební laboratoří SGS Czech Republic, s.r.o., Divize paliv a maziv, č. 1152.1, U Trati 42, Praha 10, (Zkušební protokol č. 91504 ze dne 22. 6. 2016, Inspekční zpráva č. 1653/2016 ze dne 23. 6. 2016) bylo zjištěno, že vzorek č. 88/25/16/V paliva **BA 95 Super** nespĺňoval požadavek na jeho jakost a složení podle § 3 odst. 1 písm. a), přílohy č. 1 vyhlášky MPO, neboť neodpovídal ČSN EN 228 (2013) a nespĺňoval ukazatel jakosti dle přílohy č. 1 vyhlášky o PHM, když ukazatel jakosti v bodu 1. Oktanové číslo výzkumnou metodou (OČVM) byl zjištěn **93,9** po korekci, namísto min. 94,6.

Na základě tohoto zjištění se inspektoři znovu dostavili dne 23. 6. 2016 ke kontrolované čerpací stanici, kde po zjištění, že nádrž ČS s tímto benzinem nebyla od doby odběru vzorků doplňována, uložili kontrolované společnosti podle ust. § 7 odst. 1 písm. a) zákona č. 64/1986 Sb., o České obchodní inspekci, v platném znění, zákaz dalšího prodeje nevyhovujícího paliva do doby zjednání nápravy.

Dne 30. 6. 2016 inspektorka sepsala závěrečný protokol o kontrole, ve kterém kontrolovanou společnost vinila z porušení **ust. § 3 odst. 1 zákona o PHM**, neboť *pohonné hmoty lze prodávat nebo vydávat, pouze pokud splňují požadavky na jejich jakost a složení stanovené prováděcím právním předpisem, zvláštními právními předpisy a českými technickými normami.*

Kontrolovaná společnost byla o provedení kontroly, odběru vzorků a výsledcích posouzení jakosti vzorků PHM informována dopisem doručeným prostřednictvím datové schránky dne 4. 7. 2016, se kterým obdržela stejnopis úředního záznamu ze dne 20. 6. 2016, stejnopis úředního záznamu ze dne 23. 6. 2016 a stejnopis protokolu o kontrole ze dne 30. 6. 2016. **Proti kontrolnímu zjištění neuplatnila žádné písemné námítky.**

Na kontrolou zjištěný stav kontrolovaná společnost reagovala dopisem ze dne 7. 7. 2016, ve kterém manažer kvality Ing. Jakub Drastík sděloval, že zasílá doklad o likvidaci paliva, které nevyhovělo jakostnímu ukazateli u ČS Benzina v Železném Brodě. Do nádrže s nejakostním produktem bylo dne 24. 6. 2016 stočeno dalších 6 903 litrů z důvodu již naplánované a nepozastavené dodávky. Stáčení bylo v jeho průběhu zastaveno a zbývající množství 3 987 litrů převezeno na čerpací stanice Benzina Slaná u Semil. V příloze zasílal doklad o odvozu 14 696 litrů nejakostního benzínu do České rafinérské, a.s. Litvínov k likvidaci. Dále uváděl, že na čerpací stanici byl zavezen nový produkt Natural 95, který vyhovuje jakostním parametrům. Pro ověření jakostní objednal rozbor produktu u laboratoře SGS Czech Republic, o výsledku budou informovat.

Dne 22. 7. 2016 byla kontrolované společnosti doručena datovkou schránkou faktura čj. 91865/16, variabilní symbol 25000616 ze dne 22. 7. 2016 na náhradu nákladů vynaložených za rozbor nevyhovující PHM ve výši 9.913,10 Kč.

Protože správní orgán považoval skutková zjištění za dostatečná a proti obsahu protokolu a výsledkům zkoušek nebyly pochybnosti ani z jiného důvodu, v souladu s ust. § 150 odst. 1 a 2 SŘ vydal tento příkaz.

Správní orgán provedeným dokazováním, ve kterém posuzoval shora uvedené podklady, dospěl k závěru, že kontrolovaná společnost UNIPETROL RPA, s.r.o. dne 20. 6. 2016 prodávala **BA 95 SUPER**, který nesplňoval požadavek na jeho jakost. Tím porušila ust. § 3 odst. 1 zákona o PHM a dopustila se správního deliktu podle ust. § 9 odst. 1 písm. b) zákona o PHM.

Podle ust. § 3 odst. 1 zákona o PHM *Pohonné hmoty lze prodávat nebo vydávat, pouze pokud splňují požadavky na jejich jakost a složení stanovené prováděcím právním předpisem, zvláštními právními předpisy a českými technickými normami.*

Podle § 3 odst. 1 písm. a) vyhlášky O PHM *požadovaná jakost je splněna, odpovídá-li motorový benzin ČSN EN 228 a splňuje ukazatele jakosti stanovené v příloze č. 1 k této vyhlášce. Dle přílohy č. 1 a rovněž tak technické normy ČSN EN 228 je v případě motorového benzínu stanovena jednak minimální mez oktanového čísla výzkumnou metodou (OČVM) v hodnotě 95 jednotek (po odečtu korekce po zahrnutí nejistoty měření dle příslušné technické normy lze tolerovat hodnotu 94,6 jednotek).*

Podle ust. § 9 odst. 1 písm. b) zákona o PHM právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že prodá nebo vydá pohonnou hmotu, která nesplňuje požadavky na pohonné hmoty podle § 3 odst. 1.

Podle ust. § 9 odst. 10 písm. b) zákona o PHM se právnické osobě uloží **pokuta do 5 000 000 Kč**, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. b).

Podle ust. § 10 odst. 1 zákona o PHM právnická osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránila.

Podle ust. § 10 odst. 2 zákona o PHM při určení výměry pokuty právnické osobě se **přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům.**

Správní orgán hodnotil správní delikt především z pohledu velikostí odchylky nevyhovujícího ukazatele pohonné hmoty jako **méně závažný**, když nedodržení oktanového čísla nepředstavovalo technický problém pro novější typy vozidel, jejichž motory mají elektronickou oktanovou regulaci, reagující na oktanové číslo v rozmezí od 91 do 98 oktanových jednotek. Zde docházelo k poškozování zákazníku snížením výkonu motoru a zvýšením spotřeby paliva.

Jiná situace mohla nastat u starších motorů, které nemají oktanovou regulaci, ale pouze odstředivou a podtlakovou regulaci předstihu zážehu. Na nižší oktanové číslo, než je okamžitý oktanový požadavek motoru, vzhledem k otáčkám, zatížení, teplotě motoru a vnějším podmínkám, mohly reagovat škodlivým klepáním v důsledku nekontrolovaného zapalování. Při krátkodobém použití paliva s nízkým oktanovým číslem by nemělo u starších motorů dojít k jejich poškození.

Správní orgán **přihlížel k způsobu spáchání správního deliktu**, který nasvědčoval pravděpodobné kontaminaci benzínu naftou v důsledku provozní nezádnosti při rozvozu paliva. Za nesplnění požadavků podle § 3 odst. 1 zákona o PHM je však objektivně odpovědný ten, kdo pohonné hmoty prodává nebo vydává. Rozhodla-li se kontrolovaná společnost podnikat v oblasti prodeje pohonných hmot, bylo na ní, aby spolupracovala pouze s prověřenými dodavateli a jimi dodávané pohonné hmoty pravidelně podrobovala zkouškám jakosti za účelem předejití prodeje nevyhovujících pohonných hmot spotřebiteli.

Správní orgán nezkoumal, zda k nedodržení jakostního limitu došlo úmyslným nebo nedbalostním jednáním některého z článků výrobního nebo distribučního řetězce.

Kontrolovaná společnost neprokázala, že by vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránila.

Správní orgán rovněž **přihlížel k následkům správního deliktu**, který poškozoval práva blíže nezjištěného počtu spotřebitelů na prodej výrobku odpovídající stanovené jakosti. Za přitěžující okolnost správní orgán považoval to, že zjištěná odchylka sice nepřestavovala možné nebezpečí pro technický stav motoru, avšak snižovala komfort jízdy způsobený snížením výkonu motoru a zvýšením jeho spotřeby.

Způsob i následek spáchání správního deliktu neposuzoval správní orgán ve prospěch, ani v neprospěch kontrolované společnosti, neboť k porušení právní povinnosti došlo způsobem typickým pro tento druh protiprávního jednání.

Za polehčující okolnosti správní orgán považoval to, že ze strany kontrolované společnosti se jednalo o první zjištěné porušení této povinnosti, a že bezprostředně po zjištění kontaminace benzínu provedla opatření k jeho odstranění z kontrolované čerpací stanice a zajistila jeho likvidaci.

Při určení výše pokuty správní orgán dbal, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu, jakož i na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly. Přezkoumal rovněž majetkové poměry kontrolované společnosti. Z účetní závěrky za rok 2015 přístupné na webových stránkách www.justice.cz je zřejmé, že hodnota základního kapitálu kontrolované společnosti činila 11,1 mld. Kč a že měla za rok 2015 hrubý zisk 10,5 mld. Kč.

Správní orgán proto shledal ekonomickou situaci kontrolované společnosti stabilizovanou, takže uložená pokuta by pro ni **neměla** mít likvidační následek nebo přivodit její platební neschopnost nebo ji donutit k ukončení podnikatelské činnosti nebo splácení pokuty by se nemělo stát na dlouhou dobu jediným smyslem její podnikatelské činnosti.

Správní orgán kontrolované společnosti uložil pokutu při dolní hranici zákonem stanovené sazby a ve výši, kterou považoval za přiměřenou vzhledem k menší závažnosti zjištěné odchylky v jakosti kontrolované pohonné hmoty a možným následkům. S ohledem na zákonem stanovenou možnost uložit za tento správní delikt pokutu až 5.000.000 Kč, uložená pokuta dosahuje pouze 3 % této maximální částky. Tato pokuta by proto měla mít účel, jak sankční, tak i preventivní.

Správní orgán konstatuje, že společnost není ke dni vydání rozhodnutí vedena v insolventním rejstříku na adrese <http://isir.justice.cz>

Protože kontrolovaná společnost vyvolala řízení porušením své právní povinnosti, je podle ust. § 79 odst. 5 SŘ povinna nahradit náklady řízení paušální částkou, která, podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí 1.000,-- Kč.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze do 8 dnů ode dne jeho oznámení podat odpor u správního orgánu, který příkaz vydal. Nebude-li ve stanovené lhůtě podán odpor, stává se příkaz pravomocným rozhodnutím.

Podáním odporu se příkaz ruší a řízení pokračuje. Účastník řízení má podle § 33 SŘ právo zvolit si zmocněnce, který se prokazuje ověřenou písemnou plnou mocí, podle § 36 SŘ má právo navrhopvat důkazy a činit jiné návrhy po celou dobu řízení až do vydání rozhodnutí, vyjádřit své stanovisko a vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, podle § 38 SŘ má účastník řízení i jeho případný zástupce právo nahlížet do spisu, činit si výpisky a na správním orgánu požadovat za poplatek pořízení kopie spisu nebo jeho části.

Ing. Renata Linhartová, MBA
ředitelka České obchodní inspekce
inspektorát Ústecký a Liberecký
se sídlem v Ústí nad Labem

